

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Inwazyjne i bezinwazyjne metody badania dna morskiego (Wykład), PG_00131499						
Kierunek studiów	Hydrografia morska (P)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie		Grupa zajęć		Grupa zajęć fakultatywnych		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	2		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	4		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	praktyczny		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Oceanografii i Geografii -> Katedra Geofizyki						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		prof. dr hab. Jarosław Tęgowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		5.0		25.0	50
Cel przedmiotu	1. Poznanie i zrozumienie mechanizmu oddziaływania fal akustycznych z dnem morskim oraz metod badania dna za pomocą urządzeń hydroakustycznych, laserowych, grawimetrycznych i magnetometrycznych. 2. Nabycie umiejętności analizy echogramów i wyznaczania na ich podstawie facji geologicznych						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[HML3-W02] wybrane zjawiska i procesy zachodzące w hydrosferze, atmosferze, litosferze i biosferze, ich wzajemne powiązania i relacje, jak również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów	Procesy geologiczne zachodzące w środowisku morskim, definiuje metody ich badania; zastosowanie metod geofizycznych w rozpoznawaniu struktur litosfery.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HML3-W01] wybrane fakty, zjawiska i procesy oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne właściwe dla kierunku studiów	Związek procesów fizycznych z procesami geologicznymi zachodzącymi w środowisku morskim.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HML3-W04] problematykę pomiarów związanych z badaniami akwenów morskich i wód śródlądowych oraz narzędzia pozwalające na opisywanie, interpretowanie i prezentowanie wyników pomiarów	Procesy geologiczne zachodzące w środowisku morskim, definiuje metody ich badania; zastosowanie metod geofizycznych w rozpoznawaniu struktur litosfery.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[HML3-W08] zasady działania i wykorzystania instrumentów pomiarowych wykorzystywanych w działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ich kalibracji i oceny dokładności	Zasady działania i wykorzystania instrumentów pomiarowych wykorzystywanych do inwazyjnych i nieinwazyjnych metod badań dna morskiego, w tym zasady ich kalibracji i oceny dokładności.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	[HML3-W03] kierunki rozwoju i najnowsze odkrycia w zakresie dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne właściwe dla kierunku studiów	Procesy geologiczne zachodzące w środowisku morskim, definiuje metody ich badania; zastosowanie metod geofizycznych w rozpoznawaniu struktur litosfery.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	Charakterystyka geotechniczna osadów dennych - spoistość, granulometria, struktura warstwowa. Urządzenia do poboru prób osadów powierzchniowych (czerpacze, box corery), metody poboru i wstępnej analizy prób. Urządzenia do poboru prób osadów podpowierzchniowych (rdzeniowe próbki grawitacyjne, wibrosondy), metody poboru i wstępnej analizy prób. Urządzenia wiertnicze, metody poboru rdzeni i wstępnej ich analizy. Pobór prób biologicznych dragowanie dna. Geoakustyczne własności osadów dennych. Podstawy teoretyczne propagacji fal akustycznych w toni wodnej i w dnie morskim. Wpływ refrakcji na wynik pomiarów akustycznych dna. Źródła i odbiorniki sygnałów akustycznych, budowa anten hydroakustycznych nadawczych i odbiorczych. Urządzenia hydroakustyczne do badania dna, ich budowa, zastosowanie, system pozycjonowania i poprawek dynamicznych z nimi współpracujących echosonda jednowiązkowa, wielowiązkowa, echosonda parametryczna, subbottom profiler, sonar boczny, sonar boczny interferencyjny, Zasięgowa Regulacja Wzmocnienia (TVG). Pozycjonowanie podwodne systemy USBL i podobne. Pozycjonowanie GPS budowa i działanie systemu, poprawki RTK. Wstęp do numerycznej analizy sygnałów akustycznych liniowych i świergotowych (chirp). Akustyczna klasyfikacja osadów - systemy komercyjne RoxAnn, QTC, VBT. Techniki bezinwazyjnych badań dna morskiego (grawimetria, magnetometria, skaner laserowy 3D, fotografia podwodna, licznik scyntylny). Pojazdy podwodne stosowane do bezinwazyjnego badania dna morskiego (AUV, ROV). Organizacja bezinwazyjnych badań dna morskiego. Statki badawcze przystosowane do pomiarów akustycznych dna, organizacja rejsu badawczego, metodologia pomiarów, nowe techniki badania dna morskiego.		
	Wymagania wstępne i dodatkowe		
	Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się		
	Zalecana lista lektur		
	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium	51.0%	100.0%
	Podstawowa lista lektur	1. STEPNOWSKI, A.: Systemy Akustycznego Monitoringu Środowiska Morskiego. GTN, Gdańsk 2001.1. 2. ŚLIWIŃSKI A.: Ultradźwięki i ich zastosowania. WNT, Warszawa 2001.2. 3. TĘGOWSKI J.: Akustyczna klasyfikacja osadów dennych. Wyd. Rozprawy i Monografie, IO PAN, 2006	

	Uzupełniająca lista lektur	1. BLONDEL P.: The Handbook of Sidescan Sonar. Springer, 2009.1. 2. LURTON X.: An introduction to Underwater Acoustics. Principles and applications. Wyd. Springer, 2002.2. 3. MACLENNAN D. N., SIMMONDS E. J.: Fisheries Acoustics Theory and Practice. Blackwell Publishing Limited, 2005.3. 4. MEDWIN H., CLAY C. S.: Fundamentals of Acoustical Oceanography. Academic Press, Boston 1998.4. 5. MEDWIN H.: Sounds in the Sea. From Ocean Acoustics to Acoustical Oceanography. Cambridge University Press, New York 2005.5. 6. URICK R. J.: Principles of underwater sound. McGraw-Hill, 1975.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Charakterystyka geotechniczna osadów dennych - spoistość, granulometria, struktura warstwowa. Urządzenia do poboru prób osadów powierzchniowych (czerpacze, box corery), metody poboru i wstępnej analizy prób. Urządzenia do poboru prób osadów podpowierzchniowych (rdzeniowe próbniki grawitacyjne, wibrosondy), metody poboru i wstępnej analizy prób. Urządzenia wiertnicze, metody poboru rdzeni i wstępnej ich analizy. Pobór prób biologicznych dragowanie dna. Geoakustyczne własności osadów dennych. Podstawy teoretyczne propagacji fal akustycznych w toni wodnej i w dnie morskim. Wpływ refrakcji na wynik pomiarów akustycznych dna. Źródła i odbiorniki sygnałów akustycznych, budowa anten hydroakustycznych nadawczych i odbiorczych. Urządzenia hydroakustyczne do badania dna, ich budowa, zastosowanie, system pozycjonowania i poprawek dynamicznych z nimi współpracujących echosonda jednowiązkowa, wielowiązkowa, echosonda parametryczna, subbottom profiler, sonar boczny, sonar boczny interferencyjny, Zasięgowa Regulacja Wzmocnienia (TVG). Pozycjonowanie podwodne systemy USBL i podobne. Pozycjonowanie GPS budowa i działanie systemu, poprawki RTK. Wstęp do numerycznej analizy sygnałów akustycznych liniowych i świergotowych (chirp). Akustyczna klasyfikacja osadów - systemy komercyjne RoxAnn, QTC, VBT. Techniki bezinwazyjnych badań dna morskiego (grawimetria, magnetometria, skaner laserowy 3D, fotografia podwodna, licznik scyntylacyjny). Pojazdy podwodne stosowane do bezinwazyjnego badania dna morskiego (AUV, ROV). Organizacja bezinwazyjnych badań dna morskiego. Statki badawcze przystosowane do pomiarów akustycznych dna, organizacja rejsu badawczego, metodologia pomiarów, nowe techniki badania dna morskiego.	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.